35e jaargang No 1 jan/febr 1983

DE NIJDAMSTRA TYNGE

PERIODIEK VOOR DE GESLACHTEN

NIJDAM, NIEUWDAM, VLEER, WIJNIA

Orgaan der Nijdamstra-Stichting

FINANCIEEL JAAROVERZICHT OVER HET JAAR = 1 9 8 2 =

INKOMSTEN:		UITGAVEN:	
Abonnementsgelden	f 2.944,00	Kontr.Geneal.Inst.	f 135,00
Donaties	f 56,00	Drukkosten Tynge	f 1.402,96
Vrijw. bijdragen	f 709,09	Verzendkosten id.	f 1.221,80
Rente	f 26,13	Drukwerken	f 283,61
Nijd.-boeken	f 75,00	Reis- en leges-kosten	f 264,89
Lepeltjes	f 420,00	Twee emaille bord.	f 237,18
		Porti, tel.kl. kosten	f 191,14
		Gereserveerd	f 493,64
Totaal	f 4.230,22		f 4.230,22

Hoewel vermelde cijfers eigenlijk voor zichzelf spreken is een kleine toelichting wellicht niet overbodig. Dat velen de minimum-kontributie ad f 16,00 per jaar eigener beweging met een extra bijdrage verhoogden is een zeer lofwaardig streven en alleszins een woord van dank waard, temeer daar tegenwoordig de drukkosten en verzending van De Nijdamstra Tynge vrijwel de gehele kontributie-ontvangsten tenietdoen. Vervolgens staat bij de uitgaven een bedrag voor twee emaille naamborden en onwillekeurig zult U zich afvragen, wat deze uitgave betekent. Er werd indertijd een wandeldam door de Hoornseplas (Paterswoldse meer) aangelegd. Van het Meerschap Paterswolde kregen wij toen namelijk toestemming hieraan de naam: " N IJ - D A M " te mogen verbinden, daar in het verleden een vervenersfamilie Nijdam onbewust heeft bijgedragen aan de tot standkoming aan dit rekreatiegebied van Groningen en omgeving. Door het aanbrengen van genoemde naamplaten wordt de familie-naam Nijdam levend gehouden.
Tot slot nog een woord van dank aan de velen, die zo vlot de acceptgirokaarten hebben verzonden. Dit leverde mij een enorme tijdsbesparing op, wat in het begin van een nieuw jaar bijzonder van pas komt.
Hiervoor nogmaals mijn hartelijke dank.

De penningmeester.

WEL EN WEE VAN ONZE VOOROUDERS IN DE 17e EEUW (6)

Onze conclusie kan dan ook zijn: al waren er geen trein, vliegtuig en autobus en zelfs geen beurtschipper of paardentram, de afstanden werden evengoed overwonnen als in onze eeuw.- Dat men daarbij over hoofdverkeerswegen moest gaan die vergeleken kunnen worden met een onverharde opreed naar een boerderij of een bospad in de Wouden, doet ons onze voorouders bewonderen.
Terloops hebben we het gehad over het uit de band springen van de jeugd. De "merke" was een dergelijk trefpunt van de jeugd en verder waren er 's winters het "sleedjagen" en zomers het "paardenrennen" van de boerenjongens. Vermaak was er wel degelijk en daarbij denken we nog niet eens aan de feestjes die binnenhuis in de woningen van de welgestelden werden gegeven. Daarbij ging het niet altijd netjes toe, zoals uit de processtukken wel blijkt. Trouwens, het is een feit, dat een zeer groot deel van de huwelijken, misschien soms wel meer dan de helft, gedwongen huwelijken waren. De ongehuwde moeder werd in het kerkeboek vaak op ergerlijke wijze door de predikant de les gelezen en in het openbaar ter kerke voor haar gehele leven eigenlijk uitgestoten. Het was dan ook geen wonder, dat deze meisjes uit de mindere stand, die doodeenvoudig door een boerenzoon in de steek waren gelaten en in een extra slecht daglicht werden gesteld in het dorp (terwijl de jongeman in kwestie, wel bekend, geen vermanend woord had ontvangen), naar de stad trokken en daar het bedrijf van publieke vrouw gingen uitoefenen. Ook hier weer was de tijd hard en onrechtvaardig, maar tevens zeer schijnheilig op het gebied van de zeden.
Dat men gaarne op reis ging, behoeft geen verwondering te wekken, want de woning waar men in woonde was meestal klein en niet bijzonder interessant.
Afgezien van het feit dat radio, electriciteit, gas en andere moderne gemakken afwezig waren, in een woning uit die tijd, en we denken daarbij niet alleen aan een arbeidersvoning doch hebben het oog gericht op de eenvoudige huize van een middelmatige boer, is deze woning in onze gedachten wel zeer saai geweest.

Wordt vervolgd.

Familie-berichten

Tige bliid binne wy mei de berte fan ús jonkje en bruorke

AUKE

P. Deelstra
J. Deelstra-Wijnia

Hallum, 15 november 1982
Sudermiedwei 19.

Geboren: BENJAMIN ARTHUR 19 dec. 1982.
Welgeschapen zoon van Frederik Ernst en Kathy Wagenaar-Link. Ps. 31 : 19.
Kleinzoon van Age en Geertje Wagenaar
Gorreth en Mildreth Link.
Grimsby, Ontario, Canada.

Geboren 19-9-1982:

MICHEL PETER
(broertje van Jeroen)

zoon van Abel Nijdam en E. Alwina Nijdam Beerstra.
Groningen, Jacque Perkstraat 35.

Getrouwd: 3-12-1982:

WIEGER DRAAISER en
ANNETTE WIJNIA

Balk, Ludgerusstraat 28.

Vrijdag 21-1-1983 waren er 25 jaar getrouwd:

ALBERT SIEBEREN WIENIA en
TJITSKE ROEFOFKE WIENIA JAARSMA

Kinderen:

Meine Albert
Everhardus - Joke
Elizabeth Grytsje
Anne Pieter

Eestrum, Mellema-State.

De Heer heeft tot Zich genomen

YTJE NIJDAM

op de leeftijd van 92 jaar. Zij is in rust ontslapen.

Fam. G. v.d. Wal.

Idskenhuizen, 19 november 1982.
E.A. Borgerstr. 106.

Nog vrij plotseling ging van ons heen onze vriendin

BOTJE SCHOUWSTRA NIJDAM

J. Ozinga-Mink
Schotanus Veldman
Kleefstra, Pasma-Zijlstra
Bijlsma, de Jong.

Akkrum/Terhorne, 30 nov. 1982.

Met ontsteltenis geven wij u kennis van het plotseling overlijden van onze geliefde schoonzuster

JANTINA AGEMA NOPPERS

op de leeftijd van 66 jaar, gehuwd geweest met R. Agema.
Hetzij wij dan leven, hetzij wij sterven, wij zijn des Heren. Rom. 14 : 7-8.

Wirdum: A. Wijnia-Mast
Damwoude: W.Vellinga-Wijnia
Leidschendam: T.Wijnia-Brouwer
Leeuwarden: M.Wijnia-Zijlstra
Leeuwarden: U. Winia
W. Winia-Sinia
Canada: G.Wijnia, A.Wijnia-Wedzinga

Dokkum, 14 december 1982.

Onverwacht is rustig van ons heengegaan onze lieve vader, groot- en overgrootvader

GEERT WIJNJA

op de leeftijd van 86 jaar, sedert 22 mei 1974 weduwnaar van A.E. Boomsma.
2 jan. 1983, H. Mensonidesstr. 8, Oppenhuizen.

1-12-1982 te Heerenveen.
Overleden YNZE DIKKERBOOM op de leeftijd van 81 jaar.
Sedert 16-3-1975 weduwnaar van Antje Nijdam.
Oranjewoud, Kon. Wilhelminaweg 58.

Overleden 19-12-1982 te Groningen.

GEPKE HUIZENGA NIJDAM

op de leeftijd van 75 jaar.
Groningen, J.H. Jansenstr. 15.

M. Huizenga.

Overleden 24-12-1982 te Amsterdam:

R. NIJDAM

Direktie en Medewerkers van Magazijn "De Bijenkorf".

Overleden 2-1-1983 te Oppenhuizen:

GEERT WIJNJA

op de leeftijd van 86 jaar, sedert 22-5-1974 weduwnaar van A.E. Boomsma.
Oppenhuizen, H. Mensonidesstraat 8.

Overleden 7-1-1983 te Sneek:

JELTJE WIJNJA ALBERTSMA

in de ouderdom van 91 jaar.
Sneek, Priorstr. 20.

Overleden 15-1-1983 te Groningen:

HARM NIJDAM

op de leeftijd van 43 jaar.
Groningen, Nic. Beetsstr. 54.

Hennie Nijdam-v/d Mei
Silvia en Cobie.

Familie-nieuws

WIERD WIJNIA, de pas afgetreden voorzitter van het gewest FRIESLAND van de K.N.S.B. is tijdens de honderdste jaarvergadering van de K.N.S.B. benoemd tot ERELID van de schaatsbond.

Boot voor invaliden.

De roeivereniging "De Hunze" heeft de vloot uitgebreid met een aangepaste roeiboot voor gehandicapten. De vereniging heeft al meer van dergelijke boten in gebruik. Dit vaartuig, gedoopt door mevrouw Jansen, is een ontwerp van Sies Nijdam uit Tynaarloo en is geschikt voor twee met stuurman of voor drie roeiers. De boot kon mede worden gekocht door een subsidie van de Federatie Sport Gehandicapten. Bij de vereniging roeien zo'n vijftig gehandicapten.

De nichten en neven die mij bij de jaarwisseling een kaart hebben gezonden, zeg ik daarvoor dank. In het bijzonder neef Wagenaar, Canada, die reeds langdurig ziek is.

Van harte beterschap en sterkte gewenst.

Red.

In memoriam.

Joop Nijdam.

Het is niet gebruikelijk om op een memoriam terug te komen, maar in dit bijzonder geval, moet ik hierop een uitzondering maken, daar wegens plaatsgebrek het geheel niet opgenomen kon worden.

Red.

In Apeldoorn kreeg hij meer tijd voor zijn grote liefde, het aquarelleren, vooral nadat hij in 1963 met vervroegd pensioen het onderwijs verliet. Zijn werkkracht en werklust grensden aan het ongelooflijke, hetgeen resulteerde in een groot aantal aquarellen en tekeningen van uitzonderlijke kwaliteit.
Officiële erkening kreeg hij in de vorm van de culturele prijs van de gemeente Apeldoorn. Zijn huis aan de Jachtlaan was een klein museum.
Behalve als beeldend kunstenaar was hij ook actief voor het Selskip Friso te Apeldoorn.
Helaas openbaarden zich reeds jaren geleden de eerste verschijnselen van de slopende ziekte die op 1 oktober 1982 een einde maakte aan dit welbestede leven.
Op de natuurbegraafplaats te Assel werd hij onder grote belangstelling ter aarde besteld.
De begrafenis werd voorafgegaan door een dienst in de Gereformeerde Kerk aan de Jachtlaan te Apeldoorn, die geleid werd door Drs N. Schelhaas.

- -

Tien jaar lang goed doen is niet genoeg, één dag kwaad doen is te veel.

Chinees gezegde.

- -

FAMILIE-NIEUWS UIT DE..... DE PROVENCE!

Jan Tanis - Villecroze - FRANKRIJK.

Op 7 mei van dit jaar ontving ik een brief van mevr. Burden uit Les Adrets de l'Estérel, een bergdorpje bij de stad Fréjus. In inhoud was gewijd aan natuurbeschermingsproblemen betreffende het Estérelmassief. Op zichzelf niets bijzonders, want sinds ik begonnen ben in enkele Franse tijdschriften af en toe wat te publiceren over de fauna en flora van deze streek ontvang ik meer van dergelijke schriftelijke reakties. Deze keer echter was er geen Franse periodiek in het geding, maar ons aller NIJDAMSTRA TYNGE.
Wat was het geval?
Mevr. Burden, echtgenote van de Amerikaan K.A. Burden die zijn werkkring in Monaco heeft, bleek niet alleen van Nederlandse afkomst te zijn, maar bovendien te behoren tot onze grote NIJDAM-familie. Haar meisjesnaam is GEPKE NIJDAM en het ligt voor de hand dat mijn vrouw, FOPJE NIJDAM, ijlings de telefoon pakte om nader kennis te maken met deze familierelatie. Op zichzelf al een aardige verrassing te ontdekken dat op minder dan een uur rijden van elkaar vandaan twee Nijdam-nichtjes huizen in dit grote land.
Van het een kwam het ander, zodat we niet lang daarna de familie Burden en de vader van Gepke, de heer J.F. Nijdam, voor een gezellige visite bij ons thuis ontvingen. Daarna werden af en toe telefonisch de nodige nieuwtjes uitgewisseld en kort geleden brachten we een tegenbezoek in Les Adrets.
Het ligt voor de hand dat we daarbij ook in de afstammingshistorie van de beide dames doken. Dank zij de noeste vlijt van onze genealogen bleek dat een eenvoudige zaak: met behulp van de Nijdamstra-boeken en de Tynge's kon de mate van verwantschap spoedig worden achterhaald. Daarbij bleek dat Gepke en Fopje niet bepaald volle nichten genoemd konden worden, want de laatste gemeenschappelijke voorouder was niemand minder dan de oude Willem Willems Nijdam zelf. Nu heb ik in de voorgaande jaren het onderzoek naar de voorouders van Fopje steeds aan haar overgelaten, maar nu gaf de situatie me aanleiding de generatie-overzichten van zowel Fopje als Gepke eens wat nader te bezien.

Daarbij kwamen een paar aardige feiten aan het licht. Ik kan U die het best verduidelijken door eerst een kort overzicht te geven van de afstamming van deze Zuid-Franse Nijdams:

Generatie	Fopje			Gepke		
1.	Willem Willems	ong.	1550	Willem Willems	ong.	1550
2.	Antje Willems	ong.	1580	Willem Willems jr.		1585
3.	Aafke Boothes	ong.	1626	Gerben Willems		1620
4.	Bote Sybrens	ong.	1660	Sytze Gerbens		1665
5.	Sybren Botes	ong.	1713	Berend Sytzes		1711
6.	Bote Sybrens	ong.	1746	Andries Berends	ong.	1738
7.	Sybren Botes	ong.	1770	Jan Andries		1802
8.	Hotze Sybrens		1795	Jan Jans		1842
9.	Gerrit Hotzes		1837	Jan Jans		1866
10.	Klaas Gerrits		1869	Jans Frans		1899
11.	Klaas Klazes		1901	GEPKE		1931
12.	FOPJE		1929			

De jaartallen geven de zekere of vermoedelijke geboortejaren aan.
Uit dit staatje wordt duidelijk dat de vader van Gepke een rechtstreekse afstammeling in een mannelijke lijn van Willem Willems de Oude is. Verder zien we dat Gepke tot de elfde en Fopje tot de twaalfde generatie behoort, gevolg van het feit dat het leeftijdsverschil tussen Jan Andries en zijn vader niet minder dan 64 jaar bedroeg, zodat de tak van Fopje in die periode als het ware een generatie voorsprong nam. Voor het overige zijn de leeftijdsverschillen tussen de generaties nergens opvallend groot. Omdat Klaas Klazes en Jans Frans geen zoons hadden, zodat de dames allebei de laatste Nijdams van hun familietak zijn. In de lijst van Gepke was het Berend Sytzes die de stap van Friesland naar Groningen waagde en daar een der pioniers werd in de veenderij, waaruit later het Paterswolder Meer ontstond. Zij is dus de laatste vertegenwoordigster van een Groningse tak van de familie. De voorzaten van Fop bleven niet alleen Fries, maar woonden ook zonder uitzondering in vrijwel hetzelfde gebied rondom Sneek.
Wat me echter bepaalt intrigeert is dat in de lijst van Fop twee VROUWEN voorkomen: de dochter en de kleindochter van Willem de Oude. Ik vraag me af wat daarvan de achtergrond is.

De oplossing is wellicht te vinden in het Nijdamstra-boek I of in de jaargangen 1-28 van de Tynge, waarover we niet beschikken. Was de Nijdamstra-State zo gewichtig dat Antje (of Antie?), oudste dochter van Willem, en Aafke ook na hun huwelijk de naam Nijdam aanhielden? Waren hun echtgenoten te onbetekenend? Best mogelijk dat die geen echte achternamen hadden, dat was tenslotte niet bindend in die tijd. Of waren Antje en Aafke hun tijd ver vooruit, zelfbewuste Friezinnen die al in het begin van de 17de eeuw de vrouwenemancipatie voorstonden? Vragen, waarop ik nog eens een antwoord hoop te krijgen.
Met de hartelijke groeten van GEPKE en FOPJE.

W I E R D W Y N I A

Toen de heren Ids Bergsma en Marius van der Schoot het wel en wee van de Friese IJsklubs regelden, maakte onze neef Wierd Wynia twintig jaar geleden daarbij zijn entree. Hij was bijzonder geïnteresseerd in schaatssport (op natuurijs), een idealist, maar bovendien ook een groot diplomaat. En dat zijn zeer belangrijke eigenschappen, vooral in de schaatswereld, waar nogal eens wordt gerommeld, om het zo maar eens uit te drukken.
Maar bij kwesties ging Wynia nu eenmaal niet over éénnacht ijs (letterlijk en figuurlijk)! Waren er konflikten, dan trachtte hij de uitersten eerst wat af te zwakken en met een tussenweg ruimde hij de problemen uit de weg. Zo'n figuur is in dit milieu uiterst belangrijk.
Bij de Friese IJsklubs was Wynia een vraagbaak voor velen en tijdens de schaatswedstrijden (op natuurijs) was bovengenoemd drietal dikwijls aanwezig. Met voornoemde Ids Bergsma werd hij al spoedig gekozen in de Technische Kommissie van het Gewest Friesland van de Koninklijke Nederlandse Schaatsrijdersbond. Amper in funktie kreeg hij al te maken inzake het al of niet aannemen van geld door prominente rijders. Het gaat tever hierop nader in te gaan, maar "schorsing" vond niet plaats en Wynia kwam al spoedig ACHTER de bestuurstafel terecht.
Weer enkele jaren later zat hij in de Landelijke Technische Kommissie, waarvan hij al spoedig voorzitter werd. Het heeft geen enkel nut alle twijfelachtige strijdvragen op te sommen, waarmede hij te maken heeft gehad.

Deze halen ieder jaar zeer uitvoerig de nieuwsbladen. Vanzelfsprekend heeft hij niet alleen weerspannigheden meegemaakt, maar ook vele hoogtepunten: successen van ATJE, ARD en KEESSIE om maar enkele te noemen.
Alleen de problemen rondom onze landskampioen Hilbert van der Duim zijn hem bespaard gebleven, want een paar maanden geleden heeft hij voor het laatst de jaarvergadering van de Bond van Friese IJsklubs geleid. Ids Bergsma nam al eerder afscheid van het Gewestelijk Bestuur, terwijl mijn neef Marius van der Schoot, die nu wel als "WAARNEMEND" sekretaris optrad, als bestuurder verdween.
Wierd Wynia woont in Cornwerd, maar moet het, dankzij zijn inspannende beslommeringen, wel wat kalmer aandoen.
Ons wereldje mist evenwel een groot schaats-psycholoog!

V.D.S.

G E N E A L O G I E

Zoals ik al eens eerder heb geschreven, zijn genealogische gegevens NA 1902 op de Rijksarchieven nog niet beschikbaar. Dat betekent dus, dat ik op een andere manier hierachter dien te komen door bezoek aan de Gemeentelijke Archieven, persoonlijk kontakt, korrespondentie en/of telefoon en ga zo maar door. Dit blijkt in de praktijk een uiterst tijdrovende aangelegenheid te zijn. Zo langzamerhand zijn we evenwel in een stadium gekomen, dat vrijwel elk van ons, die in deze materie geïnteresseerd is, als het ware met zijn trouwboekje in de hand, zijn afstamming tot pl.m. 1500 kan nagaan uit de reeds verschenen publikaties op dit gebied. Voor een eventueel ontbrekende schakel ben ik gaarne bereid deze alsnog voor U uit te zoeken, maar dan moet U wel een afschrift van Uw trouwboekje of van Uw ouders toezenden. Een helderziende ben ik niet.
Diverse gegevens, die ik reeds heb vergaard, zal ik vanzelfsprekend nog publiceren en dan zal ik na pl.m. veertig jaar zeer tot mijn spijt moeten besluiten de lier aan de wilgen te hangen, m.a.w. ermee moeten stoppen.
Als men zo'n lange tijd ermee bezig bent geweest is dit bepaald geen leuk besluit, maar er is namelijk een andere reden. Ik woon min of meer in een soort medisch centrum en dan word je wel eens op de vingers getikt het wat kalmer aan te doen, waarbij dan de meest gruwelijke toekomst-

beelden in vooruitzicht worden gesteld. Bovendien heb ik een jeugdvriend, die als medicus mij ook op het hart drukte mijn activiteiten wat te matigen. Mijn doen en laten mocht dan wel veel jonger aandoen, onvermoeibaar als het ware, maar ik diende er wel rekening mee te houden, dat het lichaam wel tachtig jaar oud is. En dat deed de deur dicht. Moeder de vrouw was getuige van dit onderhoud, dus U begrijpt het verder wel. Alles wat gezondheid bevordert dient in acht genomen te worden en we kwamen overeen de medische adviezen niet in de wind te slaan, aangezien GEZONDHEID nu eenmaal de grootste schat is.

v.d. S.

Om misverstand te voorkomen deel ik u mede, dat het bestuurslid, neef v/d Schoot, om gezondheidsredenen de genealogie heeft moeten laten vallen, na vele jaren deze veelomvattende werkzaamheden te hebben verricht.
Gelukkig, hij blijft onze penningmeester en sekretaris, naar wij hopen nog vele jaren.
Wij kunnen hem niet missen!

De Voorzitter.

D E K E R K

door G. Wagenaar, Canada (4)

Er waren er wel die alles vanuit hun vaderland meegenomen hadden, maar toch moesten er ook veel emigranten het eerst met tweede-hands meubelen doen, waarvoor ze eigenlijk geen geld beschikbaar hadden. Je had honderd dollar op zak als je aankwam en dan was je aangewezen op je weekloon, wat, als je vast bij een boer kwam ongeveer $ 75 per maand was plus vrij wonen.
Een schoolvereniging werd er ook opgericht. We hadden n.l. al gauw in de gaten dat, ook al stond er "protestantse school" boven een schooldeur, dit meestal niet veel anders betekende dan dat het "Onze Vader" gebeden werd bij het begin van de schooldag.
Als het Pasen was kwamen de kinderen thuis met versjes over de paashaas, enz. en met Kerstmis was het Sinterklaas.
Op het éérste Kerstfeest dat wij meemaakten toen onze oudste in de eerste klas zat, werd niet één versje over het Kerstkind gezongen.
Dat hebben we trouwens nooit weer zó meegemaakt, maar we

realiseerden ons toen wel direct dat we wat anders voor onze kinderen moesten verzinnen. Misschien dat ik later nog eens over de scholen schrijf, want dat is een verhaal op zichzelf.
Laat het nu genoeg zijn dat we een schoolvereniging oprichtten en dat de contributie het eerste jaar $ 10 bedroeg! Ongelooflijk! Nu hebben jongelui zoveel geld op zak als ze naar school gaan.
Terug naar de kerk. Als je een dominee hebt ga je meer over een kerkgebouw praten dan wanneer je zo maar met een groepje vergadert. Er werd een stukje grond (3 acre) net buiten Blenheim gekocht voor de som van $ 3.300. We kregen daarbij steun van de kerken uit Amerika. Veel werk werd door de mannen zelf gedaan in hun schaarse vrije tijd. Mijn man "zat" ook in de bouwcommissie en heeft heel wat uurtjes daar op dat bouwterrein doorgebracht, niet zittend!
Ze kochten gebruikte kerkbanken ergens van een rijkere kerk, die hebben we met elkaar helemaal afgeschuurd en weer gelakt. Het hout voor de vloer en ook de verlichting kwamen van een air-force base!
In mei 1958 was het hele geval klaar en hadden we een inwijdingsfeest. De dienst werd geleid door een oude predikant die in Chatham stond toen daar de eerste emigranten aankwamen.
Hij sprak niet zo goed Nederlands, maar zei toch tegen de kerkeraad: "dat hebben jullie jongens toch maar fijn bedacht, dat ik de eerste preek mag houden in dit nieuwe kerkgebouw van een gemeente, die uit de Chatham kerk is voortgekomen. Zo iets is me nog nooit gebeurd."
Nu hadden we dus een dominee en een kerkgebouw. Er was natuurlijk nog steeds weinig geld. Toch moest er nog veel gedaan worden in en aan de kerk en dan werd er weer een rondgang gehouden of een bazar en dat bracht dan weer wat geld in 't laadje. In 1954 stelde de synode het loon van een dominee op $ 3.800 per jaar plus 6 ct per voor de kerk afgelegde mijl tot maximaal 5.000 mijl.
Kindertoeslag $ 125 per kind, wat echter afgetrokken werd als ze toeslag van de regering kregen. In 1981 krijgen de dominee's een minimum salaris van $ 13.500 plus vrij wonen, verwarming inbegrepen. Dit inkomen gaat $ 100 per jaar omhoog gedurende 20 jaar. $ 500 kindertoeslag voor

elk kind tot zijn/haar 22e jaar, indien dit studeert en anders tot het 19e jaar.
$ 2.000 per jaar voor de car.
Vaak ook nog een boeken-toelage.
In onze kerken wordt, om aan de door de synode voorgestelde quota's te kunnen voldoen, ongeveer $ 18 - $ 20 per week van de leden verwacht (buiten de collectes).
Voor de meeste scholen betaalt men 11½ % van het bruto inkomen van het hele gezin.
Een en ander kan plaatselijk, maar natuurlijk ook per provincie verschillend zijn.

I S R A E L

Door W. v/d Meulen.

> Zie, hoe het land is en of het volk dat er in woont sterk is en hoe de steden zijn....
> Numeri 13 : 18, 19.

Van de landen waar ik mijn vakantie doorbracht en dat zijn er meer dan tien, heeft Israël me het meest geboeid en de grootste indruk op me gemaakt. Trouwens de doorsnee Nederlander en hij niet alleen, koestert een algemene en diepgaande belangstelling voor dit land van de Bijbel.
Het was hier in dit kleine land waar zich alle grote heilsfeiten voltrokken.
De reis per vliegtuig van Schiphol naar het vliegveld Lod bij Tel Aviv duurt plm. 4 uur met eenmaal een tussenlanding of in Rome of op een der Duitse vliegvelden.
De gemiddelde snelheid van het vliegtuig bedraagt ± 900 km per uur. De hoogte waarop wordt gevlogen ligt tussen de 10 en 12 km. De temperatuur buiten het vliegtuig op die hoogte is ongeveer 50° C onder nul. Bij helder weer heeft men een bijzonder fraai en fascinerend uitzicht op de met sneeuw bedekte Alpen. Men kan vanuit het raampje meteen al mooie foto opnamen maken.
De oppervlakte van Israel is ongeveer 2/3 van die van Nederland. Ik ben er twee keer geweest. De eerste reis was in oktober 1966 en de tweede in maart 1968.
In 1966 kon je op meerdere bekende en voor ons toch interessante bijbelplaatsen niet komen, als het oude deel van Jeruzalem met o.a. de Via Dolorosa (de weg welke Jezus

met het kruis liep naar Golgotha), Gethsemane, Hebron, Bethlehem, Nabloes (het vroegere Sichem) etcetera.
Die plaatsen lagen toen in het door Jordanië bezette deel en verkeer met dit land was destijds vanuit Israël practisch niet mogelijk.
In de oorlog van 1967 veroverde Israël voornoemde plaatsen. Vandaar dat we besloten begin 1968 weer te gaan om alsnog deze plaatsen te kunnen bezoeken. De hotels in Israël zijn modern. Dit komt mede, doordat vele of de meeste zijn gebouwd en ingericht na het ontstaan van de staat in 1948, zodat met nieuwe snufjes rekening kon worden gehouden. Elke kamer is veelal voorzien van een eigen toilet met douche en soms nog met ligbad.
De maaltijden vond ik ook heel goed. Vele hotels en restaurants zijn kosher. Het Hebreeuwse woord kosher betekent schoon of geschikt. Het komt er op neer, dat geen kaas en koffie met melk tegelijk met een vleesmaaltijd wordt geserveerd. Er is geen enkel verschil in smaak tussen kosher en op andere wijze bereid eten.
Ook bestaat de mogelijkheid in een kiboetshotel te logeren. Men kan dan van nabij deze nieuwe levensvorm van collectieve nederzettingen in ogenschouw nemen. Het zeestrand is er ruim en breed en lijkt veel op onze Hollandse Noordzeestranden. Alleen wel schoner dan bij ons en niet zo druk.
's Morgens is het vroeg licht en de schemering duurt 's avonds maar kort. Het verschil in tijd met ons land is 1 uur. Als het in Amsterdam 12 uur is, is het in Jeruzalem 13 uur. De Joodse tijdrekening begint overeenkomstig de traditie bij de schepping der wereld. Ook de befaamde wereldberoemde Joodse geschiedschrijver Flavius Josephus, die een tijdgenoot van Jezus was, begint met de beschrijving van de geschiedenis van het Joodse Volk bij de schepping. In september 1982 begon het Joodse jaar 5743.
De economie van Israël is gebaseerd op diverse takken van landbouw, op de industrie, die gebruik maakt van grondstoffen die in het land zelf gevonden of geïmporteerd worden en op handel met verscheidene landen.
Ook een factor van niet geringe betekenis is het toerisme. T.a.v. de landbouw zij nog opgemerkt dat er vaak tweemaal per jaar wordt geoogst. De Israëli's hebben ook een eigen koeienras geteeld.

Deze is verkregen na een zevental kruisingen van een Friese stamboekstier met een Syrische koe. De eerste bezat n.l. voor het warme Israëlische klimaat te weinig zweetklieren. De productie kan, wat kwantiteit en kwaliteit betreft, concurreren met de onze.

Wordt vervolgd.

EEN GREEP UIT DE ELFDE GENERATIE

EEN ZOON VAN ATE ARENDS NIJDAM en LAMMECHIEN DUSSEL.
- XI - 1407 b - AREND ATES NIJDAM, van beroep: landbouwer, geb. 7-10-1899 te Eelde huwde 2-08-1923 te Vries met: HILLECHIEN OOSTING, geb. 10-02-1903 te Vries, dochter van Harm Oosting en Immechien Hingstman.

Kinderen:

IMMECHIEN	geb. 15-05-1925	te Eelde, huwde HENDRIK BENSINK, Groningerweg 143, Eelderwolde.
LAMMECHIEN	geb. 06-08-1927	te Eelde, huwde ALLE DOUWES, Bos en Vaart te Vries.
ATE ARENDS	geb. 02-06-1931	te Eelde, volgt.

EEN ZOON VAN ABEL ARENDS NIJDAM en TJARDINA GEERTRUIDA DE JONGE.
- XI - 1413 b - AREND DREWES (ABELS) NIJDAM, van beroep kweker, geb. 06-01-1923 te Paterswolde, huwde 18-11-1949 te Eelde met: GRIETJE ANNECHIEN SCHEERHOORN, geb. 26-01-1926 te Lieveren (Gemeente Roden), dochter van Geert Scheerhoorn, landbouwer, en Roelfien Stel.

Kinderen:

ABEL GEERT (Arends)	geb. 14-10-1951	te Paterswolde.
ROELFIEN TJARDINA	geb. 21-03-1954	te Paterswolde.

EEN ZOON VAN HENDRIK GEERTS NIJDAM en ELISABETH ENNIE LES.
- XI - 1419 b - HENDRIK LUBBERTUS NIJDAM, van beroep notaris, geb. 29-10-1905 te Groningen, overl. 30-01-1981 te Haren (Gr.), huwde 20-07-1939 te Eelde met: GEPKA ZWAANTINA BARKHUIS, geb. 04-02-1904 te Veendam, dochter van H.J. Barkhuis en J. Doppen.

Kinderen:
HENDRIK geb. 10-01-1940 te Groningen.
JOHANNA geb. 02-04-1943 te Loppersum.

EEN ZOON VAN GEERT NIJDAM en IDA GRAMSBERGEN.
- XI - 1431 b - AREND (GEERTS) NIJDAM, van beroep: luitenant ter zee (1ste klas Koninklijke Marine) huwde GEERTRUI ANNA CATHARINA VAN AALSBERG, geb. 19-03-1918 te Den Helder, dochter van Gerardus Leendert van Aalsberg en Anna Catharina Serano.

Kinderen:
GERARD AREND geb. 15-11-1939 te Soerabaja.
AREND LEENDERT geb. 15-07-1941 te Soerabaja.
ROELOF LAWRENCE geb. 06-09-1947 te Washington (U.S.A.)

EEN ZOON VAN WILLEM SIESES NIJDAM en ANNECHIEN MARIA ZEEGERS.
- XI - 1441 b - LUCAS SIESE (WILLEMS) NIJDAM, direkteur ener Naamloze Vennootschap, geb. 13-04-1922 te Amsterdam, huwde 05-04-1955 te Amsterdam met OLGA MARTHA HOLSWILDER, geb. 02-10-1924 te 's Gravenhage, dochter van J.P.F. Holswilder en A. Verkade.

Kinderen:
WILLEM LUCAS SIESE geb. 25-02-1956 te Amsterdam.
ROBERT WILLEM geb. 23-12-1957 te Amsterdam.
ONNO FRANK geb. 02-02-1960 te Haarlem.
ANNA MARIA MATTY geb. 07-04-1961 te Haarlem.

v.d. Sch.

Onze hartelijke dank aan allen, die met ons hebben meegeleefd tijdens haar langdurige ziek-zijn en na het overlijden van mijn lieve vrouw, onze moeder en grootmoeder

GATSKE FABER WIJNIA

Uw oprechte meeleven heeft ons goed gedaan.

H. Faber,
kinderen en kleinkinderen.

Oenkerk, oktober 1982.

Lâns dizze wei wolle wy eltsenien hartlik tank sizze foar de protte bliken fan belangstelling by ús 30 jierrich houlik.
It wie foar ús en de bern in ûnferjitlike dei.

Ruurd en Djoke Nijdam.

Wergea, okt. 1982.

Voor uw blijken van medeleven, betoond na het overlijden van onze lieve vader, groot- en overgrootvader

KLAAS NIJDAM

betuigen wij u onze oprechte dank.

S. Gaastra-Nijdam
C. Gaastra
T. Nijdam
klein- en achterkleinkinderen

Oudemirdum, okt. 1982.

Voor de vele blijken van belangstelling en medeleven, ondervonden na het overlijden van mijn lieve man, onze vader en pake

HENDRIK TJ. NIJDAM

betuigen wij allen onze oprechte dank.

L. Nijdam van Linde
kinderen en kleinkinderen.

Marknesse, dec. 1982.

Hjirby wolle wy jimme hertlik tankje foar de belangstelling, blommen, kadootsjes en kaarten, dy't wy krigen hawwe nei de berte fan

PIETER

Jan en Sietske
Breeuwsma Nijdam.

Wommels, nov. 1982.

- -

Lid/ab. worden van de NIJDAMSTRA-STICHTING terwille van uzelf maar ook van de ander!

- -

Voorzitter:	T. Nijdam, Coornhertstraat 12, 8913 HK Leeuwarden, telefoon 058 - 122167
Secretaris-penningmeester:	C. v.d. Schoot Azn., Heerenhage 205, 8446 DE Heerenveen, telefoon 05130 - 24792
LEDEN	
H. Nijdam-Smit	Boerhaavelaan 113, 9728 LK Groningen, tel. 050 - 253701
W. Wijnia	Angelsloërdijk 225, Statenhoek, 7824 AH Emmen, tel. 05910 - 22068
J. de Vries-Draaisma	Joh. Winklerwei 445, 8915 EZ Leeuwarden, tel. 058 - 122621

POSTREKENING	82 67 24
REKENING RABOBANK	gironummer 81 46 57, rekeningnummer 32.64.65.308, beide ten name van Penningmeester Nijdamstra Stichting te Heerenveen
FAMILIEBLAD	"DE NIJDAMSTRA–TYNGE". lid/abonnee f. 16,– per jaar. (Vóór 31 maart betalen.) Halfjaarlijks f. 8,– mits betaling plaats vindt vóór 31 januari/juli. Donateurs/leden f. 8,– per jaar. Dezelfde voorwaarden als hierboven vermeld.
REDAKTIE	T. Nijdam, Coornhertstraat 12, 8913 HK Leeuwarden

BIJ ONBESTELBAARHEID GAARNE RETOUR AAN: Coornhertstraat 12, 8913 HK Leeuwarden. (zo mogelijk opgave van nieuw adres.)